

اداره مرکزی :

آقره ده ، معارف امینلکی یاننده کی دائره
استانبول جاده سنده آقره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، آقره جاده سنده 87 نومروده
دائرة مخصوصه

حیات

هیانه دامما هیانه ... دیانه راها چوره هیات قاتلم ...
- نجه -

نسخه سی هه برده 15 غرومده .

سنه لکی پوسته ایله 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار) .

ابونه ، اعلان ایشاری ایچین استانبول بوورسده
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشارنک مرجهی آقره مرکزیدر .

صافی : 82

آقره ، 21 حزیران ، 1928

4 نجی جلد

مصاحبه

بر مراسم دو لایه پیل

جاهلدی .... ذاتک خصوصی کتبخانه سنک ...
نومروسنده کی ال یازیسی رساله نی بیله کورمه مش .
دها تنقید قابلیتی اولدینی آ کلاسیلان برذات ده
علاوه ایدر : « چوق دار قافالی بر آدمدی .
هر صنعت اثرینی عرق و محیط و زمانه ارجاعه
قالقمش ... » بر کوشه ده او طوران و بوتون بونلری
ایشیتنه بر کنج ده فکر آ آنجق کوچوله رک
بواجتماعدن آیریلیر .

فکرت ایچین ، ضیا کوك آلپ ایچون یاپیلان
بعضی اجتماعلرده بولودم . بونلر حقنده یازیلان
یازیلری او قودم . هان هان اکثریسی « فکرت
داهی شاعردی ، « خایر واللهی شاعر دکلدی »
فکرت « اخلاق پیغمبریدی ، « خایر » فکرت
کندینی بکنن بودالا بر آدمدی . « فکرت چوق
وطن پروردی ، وطنک احتراض نجه سنده اضمحلاله
دوغر و سور و کلندیکنی کوردیکی ایچین « آشیان »
چکیلدی . « خایر فکرت قوزموپولیتدی ،
مملکته او قادار یابانجی ایدی که آمریقالیلرک
خدمتته کیردی ... الخ » صانکه بولا فلرک هانکیسی
فکرتی ایضاح ایده بیلیر؟ فکرت البته شاعردی .
داهی شاعر سوزی عجمانه مبالغه در . فکرت
هر فردیجی کی خودکامدی . فردیجیلک یاشادینی
دور متفکر لرینک سجه سیدر . شیمدی یه قادر
کیم اوزمان تورک جمعیتنده فردیجیلکی ایجاب
ایله یین عامللری و بوضورتله ده « فکرت » ک باطنی
حیاتی قابا طاسلاق رسم ایده بیلدی ؟ فکرتده
هرشی اسکیمشدر ، لسان اسکیمشدر ، اخلاق
تلقیسی کودوک و یاریدر . فقط جمعیه مؤثر

تماس ایله ییلریمزک اکثریسنده مع التأسف
بوقابلیت یوقدر .

خیال یا ، نه ایسه .. بر آن ایچین ته نی ایچمزده
یتیشمش فرض ایدیورم ، قبول ایله یورم که
اونک بوتون اثرلرینی دقتله او قومش ، اوندن
متأثر اولمش بر متفکر زمره موجوددر . دوغومنک
کونی وسسنه سی معلوم اولاه میا جغه نظر آ بزده
بویله مراسم یایمق کیمسه نک عقلنه کلز ، کسه .
بیله هیچ کیمسه علاقه دار اولماز . بونی بیلورم ،
فقط بونلره رغماً فرض ایدیورم که دارالفنون
قونفرانس سالوننده بو بویوک آدمک خاطره سنی
تعزیز ایچین اجتماع یاپیلور . بویله بر اجتماعه
سویلنه جک نطقلری خاطر لایورم . بونلر اصغری
« او ایله برداهی معظم ایدی که ... » کله لرینک
تکرارندن تشکل ایدر . اوندن صو کرا بر کنجه
علی الاصول مرثیه سویله تدیریلیر :

« سن اولدک ، بزى یتیم بیر اقدک ، خایر
اولمه دک ، بزسنک آرقا کدن کیده جکز ... الخ »
صدالری آراسندن شو میریلد انمار ایشیدیلیر :
« بیراق الله عشقنه ! صانکه Intelligence ک نه
علمی قیمتی وار . قوندی اقدن ، انکلیر فلسفه سنندن
یاریم یامالاق آلینمش فکر لر ... » بر دیکری ده
« بیراق جانم ، مرتجعک بری ... بیلمه یورمیسک
Origines de la France contemporaine ده
ناصیل اختلاللری تریف ایدیور » بر دیکری
« ناموس وعفت نامنه کوشه سنه چکیلمش عمومی
حیاته اشتراک ایتمه مش ، شوکا بوکا آتوب
طوتمش بر آدمدی ... » باشقا بری « عزیزم

(تهن) ک دوغومنک یوزنجی ییل دونومی
مناسبتیه هان بوتون فرانسز غزتلری و مجموعهلری
بو بویوک متفکرک حیاته ، شخصیتنه مائستون ستون
یازی تخصیص ایدیلیر . « یوکسک معلم مکتبلری
مجللری » جمعیتنک تشبیه صور بونده فیلسوفک
خاطره سنی یاد ایتمک ایچین بویوک بر اجتماع یاپیلور .
رئیس جمهورک ، ناظر لرک بولوندینی و پارسک
بوتون متفکر زمره سنک تمثیل ایدیلدیکی بواجتماعه
سویله بن نطقلری غزتلرده کوردک . موسیو
بوغله ته نک معلم مکتبنده کی حیاتی ، موسیو لهوی
برول فلسفی شخصیتنی ، موسیو پول هزار ادبی
منقد اولق اعتباریله قیمتنی اکلتمشدر . معارف
و کیلی موسیو هر بیوساده اجتماعه ریاست ایله مه سی
اعتباریله دکل ، بر مورخ صفقیله Origines de
la France contemporaine محررینک شخصیتنی
و تأثیرینی ایضاح ایله مشدر . بونلر یالکوز
مندرجات اعتباریله دکل ، شکل اعتباریله ده بزم
دئمالیشیمکه آیشدیغمز سوزلره هیچ بکزه مز .
بزده اولن و یاشایان انسانلره تماس ایله یه جک
سوز دئمالا یا بر قصیده ویا بر « ذمیه » اولور .
موضوع اتخاذه ایله دیکمز انسانک شخصیتنی
نه اکلامق ، نه اکلامق ایچین کافی قدرتمز
یوقدر . طبیعت اوزرنده دوشونمک ایچین ناصیل
طبیعت علملری حقنده وقوف لازمه انسانی
و بشری اثرلری اکلامق ایچین ده سوق طبیعیلری
تحسس لری ، احتراض لری ، دوشونجه لری
قاور ایاجق بر ذکا ایجاب ایدر . بویله بر ذکا
فلسفی بر تربیه ایله اولور . انسانه و بشری اثرلره

ایتالیا : 2.696.336 »
آلمانیا : 2.043.587 »

ما کینه :

حبوبات :

دورت سنهك مقایسه :

دورت سنهك مقایسه :

1926	1925	1924	1923
6.1	22.6	23	14.6
40	154	207	161

تورک لیراسی : 14.6
کیلو غرام : 161

اولکی سنهك ادخالاتی آراسنده غایت مهم بریرطوتان حبوبات (مثلاً، 1925 سنهسنده پاموقلی منسوجاتدن سوکرا اک جوق ادخال ابتدیکمز شی حبوبات ایدی) 1926 سنهسنده % 35 نسبتده برتناقص عرض ایشدر . بوتجاری موازنه من لهنه قید اولونایله جک برقازانجدر . « ایکی مثلی محصول » شمارینک مثبت بر نتیجه سی اولان بو حادثه نی ممنونیتله قارشیلارز . دیمک که آرتیق تورکیه بغدادنی خارجدن ادخال ایدن بر « زراعت مملکتی » اولنی غرابنددن کیتدجه قورتولیور .

1926	1925	1924	1923
10.1	7.7	5.6	1.3
14.4	12.5	8.6	2.6

تورک لیراسی : 1.3
کیلو غرام : 2.6

مکمل برانکشاف ! تورکیه نك ما کینه لشمه سنه دلالت ایدن بوخیرلی ترایدک دیکر سنه لرده ده دوام ایش اولماسنی تمنی ایدرز . استحصال واسطه لرینک ادخالنده کی بوتزاید استحصال چرچیوه سنک کنیشه دیکنه اشارتدر .

مستملکات ارزاقی :

دورت سنهك مقایسه :

1926	1925	1924	1923
20.1	20.8	17.8	15
70.9	75.8	60.3	54

تورک لیراسی : 15
کیلو غرام : 54

1926 سنهسنده خقیف برکریله مه وار . ظن ایدیورزکه ، کیلو باشنه سکز غروش انحصار رسمی مملکت مزده شکر استهلاکنک بر مقدار آزالماسنه سبب اولشدر . تورکیه ده شکر صنایعی تأسیسی خصوصنده صرف اولونان فعالیتی تقدیر ایشکه برابر اهمک مهمه ترجیح ایدله مش اولاسنده دوغروسی مترددز . شکر صنایعی جوق کوچ ، جوق مرکب برایشدر . باشلیجه کوجک فابریقه نك دوغرودن دوغرویه زراعته تابع اولاسنده در . بانجار زراعتی ایسه مترقی بر زراعت عنعنه سنه وابسته در . دها بغدای اکه سنی بیله آدام عقلی بیلمه من برکویلو کتله سنک عصری بر طرزده بانجار یتیشدیره بیلمه سی امکانسدر . عشاق شکر فابریقه سنک بر قاج سنه ضررله چالیشغه محکوم اولدیغنی اک موثوق استخبارات مزه استناداً سویله بیلیرز . حالبوکه ایکی شکر فابریقه من ایچون شیمدی به قادر صرف ایدیلن اصغری آلتی میلیون تورک لیراسنی منسوجات صنایع مکز انکشافنه وعصریشدیره سنه حصر ایتسه ینک هیچ شبهه سزکه ملی اقتصاد ایتمز نقطه نظرندن دها متمر و تجاری موازنه من اوزرنده کی تأثیرلی اعتباریله ده دها مثبت و دها سریع نتیجه لر آله ایدله بیلیردی . بر صنایع پلانی لزومی آرتیق هایقیران بر حقیقت اولشدر !

باشلیجه ادخالاتی مملکتلر :

آلمانیا :	4.620.932
انگلتره :	1.394.881
فرانسه :	974.218
آمریقا :	659.522

آرابه و واغون :

دورت سنهك مقایسه :

1924	1923
2.688.317	686.239
1.590.593	612.947

تورک لیراسی : 686.239
کیلو غرام : 612.947

1926	1925
6.609.420	5.501.152
8.606.529	4.324.533

تورک لیراسی : 5.501.152
کیلو غرام : 4.324.533

بوغروپده ده سنه دن سنه یه قوتلی بر تراید میلی وار . بوده نقلیه جیلکده کی انکشاف نك اک جانلی بردلیلیدر .

باشلیجه ادخالاتی مملکتلر :

آلمانیا :	2.510.768
آمریقا :	1.355.052
ایتالیا :	1.068.884
فرانسه :	928.045
انگلتره :	102.679

معمول دریلر :

دورت سنهك مقایسه :

1926	1925	1924	1923
6.3	5.6	4.2	3.7
2.7	2.5	2.2	2.4

تورک لیراسی : 3.7
کیلو غرام : 2.4

مملکت مزده انکشافی ممکن اولان صنایع شعبه لرندن برینک ده ده ریجیلک اولماسنه رغماً معمول ذه ری ادخالاتنک سنه دن سنه یه ترایدی هیچ ده لهمزه اولایان بر نتیجه در . خام ماده سی وییاسه سی مملکت مزده موجود اولان بو صنایع شعبه سنک ده احتیاج جزئی تطمین ایدله بیله جک بر طرزده کنیشه مه سی وعصر یله شمه سی صنایع سیاست مکز ایلك هدف لری میاننده بولونمالیدر . باشلیجه ادخالاتی مملکتلر :

فرانسه :	2.809.309
آمریقا :	1.075.249
آلمانیا :	787.716

صنایع یاغ لری ، موملر :

1926	1925	1924	1923
10.4	10	7.2	6.5
70.9	82.5	58	49

تورک لیراسی : 6.5
کیلو غرام : 49

بوغروب داخلنده پترول و بنزین اک مهم موقی اشغال ایشکده درلر .

مملکت مزده اوطوموبیللرک ، موتورلرک چوغا لاسیله پترول و بنزین مشتقاتنک استهلاک کی ده آرتقده در .

باشلیجه ادخالاتی مملکتلر :

روسیا :	5.098.149
رومانیا :	2.916.033
آمریقا :	448.786
آلمانیا :	92.512

III.

اخراجات

باشلیجه اخراجات غروب لری شونلدر :

توتون :	67.590.007 (30%)
قوری میوه :	34.687.884 (15%)
تیفتیک ، یوک و ساثره :	16.057.465 (8%)
پاموق :	12.102.281 (5%)
آبیون ، پالاموط ، میان کوکی :	11.741.063 (5%)

توتون :

دورت سنهك مقایسه :

1926	1925	1924	1923
67.5	60.2	46.5	20.4
41.5	34.4	26.8	24.5

تورک لیراسی : 20.4
کیلو غرام : 24.5

بو عددلر بزه توتون اخراجات مکز سنه دن سنه یه آرتدیغنی کوستریوز . اخراجات مکز % 30 نی تشکیل ایدن توتونلر من دنیا پیاسه سنده ، معروض قالدیغنی کیتدکجه شدله شن رقابته رغماً ، حاکم موقعی محافظه ایشکده در . بو مجادله ده موقیتمکز دوامی تجاری موازنه من ایچون پک حیاتی بر ضرورتدر .

باشلیجه آلیجی مملکتلر :

ایتالیا :	36
آلمانیا :	12.2
آمریقا :	7

ایتالیایه پایلان سوقیاتنک مهم بر قسی ترسته دن آمریقایه ، چکوسلوواقیایه ، آوستریایه اخراج ایدیلکده در . بو صورتله آمریقایه سوق اولونان

توتونلر مترك قيمتى 29 مليون ليرايه بالغ اولمقده در. هر نه قادر مانيولا سيون عمليه سنك تريسته آتليه لرنده بايلماسى دولايه سيله ايتاليا آليجي مملكته لرك اوك صفنده كورونيور سه ده حقيقتده توتونلر مترك اوك برنجى مشتريسي آمرىقادار . توتونلر مترك خارجه مانيوله ايديلهرك يكي دن اخراجى بزى دوشوندره جك برنقطه در .

قوروميوه : (اوزوم، انجیر، فندق، زيتون الخ)
دورت سنه لك مقايسه :

1926	1925	1924	1923
مليون	مليون	مليون	مليون
تورك ليراسى : 34.6	37.6	39.4	28.4
كيلو غرام : 83.5	82.9	103	74.4

بوغروبك روقور سنه سى 1924 اعش . نه 1925 نه ده 1926 سنه سنه 1924 سنه سنه كى عدلره واصل اولاماشيز . بونده مؤثر اولان عامللى بيله ميورز . يالكز بيلديكمز برشى وارسه اوده توتونده اولدنى كى بو محصول مترك ده دنيا پيا سه سنه مدهش بر رقابته معروض بولوندى قلدردر . بوتله كى دنيا كوزا و كنده طوتارق بو باشليجه اخراجات محصول مترك سورومنى تسهيل و توسيع ايديه جك شرطلى اهميته تدقيق ايمه لى يز .

باشليجه آليجي مملكته لرك :
انكلتره : 9.2 مليون تورك ليراسى
آلمانيا : 7.4
ايتاليا : 4.4
آمرىقا : 4.1
فرانسه : 3.5
يوك :

دورت سنه لك مقايسه :
1926 1925 1924 1923
مليون مليون مليون مليون
تورك ليراسى : 16 11.5 13.1 8.2
كيلو غرام : 10.1 5.8 6.5 6.7
بوغروبده شايان ممنونيت برانكشاف وار . فقط نه غريبدر كه يوك اخراج ايدن بر مملكته اولديغمز حالده مليونلرجه ليرالق يوكلى منسوجات ادخال ايتكمده يز !
باشليجه آليجي مملكته لرك :

انكلتره : 6 مليون تورك ليراسى
آمرىقا : 5.2
فرانسه : 1.2
پاموق :

دورت سنه لك مقايسه :
1926 1925 1924 1923
مليون مليون مليون مليون
تورك ليراسى : 12.1 15.4 11.9 6.7
كيلو غرام : 17.1 17.6 12.6 5.9
1926 سنه سنه كى اخراجات ثقلت اعتباريله 1925 سنه سنه كنه هان ، هان مساوى اولدنى حالده قيمت اعتباريله اوچ مليون ليرا نقصاندر . بوفرقت پاموق فياتلر پتك دوشكونلكندن ايلرى كلسدر .

باشليجه آليجي مملكته لرك :

ايتاليا : 3.8 مليون تورك ليراسى
فرانسه : 3
انكلتره : 2.3

توركيه يه اوك چوق پاموقلى منسوجات ادخال ايدن ايتاليا عيني زمانده پاموقلر مترك اوك برنجى مشتريسي در : صا تدقيمى كينورزا
آفيون ، پالاموط ، ميان كوكى :

دورت سنه لك مقايسه :

1926	1925	1924	1923
مليون	مليون	مليون	مليون
تورك ليراسى : 11.7	11.8	9.2	7.1
كيلو غرام : 33.2	42.9	35.7	32.7

ايوب صيرتنده

بر سرورى ، بر مزار ، بر صومز چشمه !
آقشام ، كوكده قويو بر ماويله شمه !
اوزاقدده ، بر كوله بگزده ين خليج !
شاعر ، سن بو شعري يازمادكمى هيچ ؟
سن ناصل جهاندى رنگ آلبرسكده
آنه كك ياتدنى ايوب صيرتنده
كور مترك بو حزن چهر چيوه سنى !
كل ديكله شو غريب قومرو سسنى :
قلى يتيم اولان بو سسى ديكلدر .
كوزك ياشارسده ايچك سرينلدر ،
ديكله باق نه حزين ، نه ايچلى هو ، هو !
اوستكده تيره ركن آنه كك روحى
بو عزيز طوپراقده ساعتلرجه قال ،
حتى بوتون كيجه ، بوتون كيجه قال ،
و باشك دايالى قارا سرورى به ،
آغلا ايچين ايچين آه آنه . . . ديه .
استانبول ، 8 / 4 / 28

ضالده فخرى

باشليجه آليجي مملكته لرك :

فرانسه : 6.6 مليون تورك ليراسى
آمرىقا : 1.4
روسيه : 0.9
انكلتره : 0.8

توتون ويوك اخراجاتز استشنا ايدليك شرطيله ديكر غروبدره ديكر سنه لره نسبتله يا برتنى يا بر مساوات مشاهده اولونيور . بو نتيجه اخراجات قابليت مترك حد اعظم سنه واصل اولديغمزه مى دلالت ايدر يوقسه تصادفى برحالتيدر ؟ بو مهم سؤلك جوابى 1927 و 1928 سنه لرينك سته تدقيمى كى ويره جكدردر .

ادخال تيجى مملكته لرك اهميت صيراسى :

1923	1924	1925	1926
مليون	مليون	مليون	مليون
ايتاليا : 28.3	40.9	43.4	37.1
انكلتره : 25	34.2	37.8	33
آلمانيا : 9.2	19.1	27.4	32.3
فرانسه : 13.2	18.3	26	31.9
چكوسلوواشيا : 1.8	6.1	10	16.4
بلجىقا : 7.4	8.7	11.9	13.5
روسيه : 3	6.3	6.1	8.5
آمرىقا : 11.5	11.3	19.6	8.1
هوللاندا : 3.8	6.3	6.4	6.9
ژاپونيا : 1	3	4.5	6

ايتاليا وانكلتره دورت سنه برنجى و ايكنجى موقعلرى محافظه ايتملدر .

آلمانيا 1923 سنه سنه بشنجى كلبركن 1924 و 1925 سنه لرنده ايكن صيرا قازاعش و اوچونجى اولشدر .

فرانسه 1923 سنه سنه اوچونجى ايكن ديكر سنه لره دورنجى اولشدر .

چكوسلوواشيا 1923 سنه سنه اون اوچونجى ايكن 1924 سنه سنه اون ايكنجى ، 1925 سنه سنه يدنجى و 1926 سنه سنه ايسه آلتنجى اولغه موفق اولشدر .

روسيه 1923 سنه سنه 12 نجى ايكن 1926 سنه سنه يدنجى اولشدر .

آمرىقا 1923 سنه سنه دورنجى ايكن 1926 سنه سنه سكرنجى اولشدر .

مشتريلر مترك اهميت صيراسى :

1923	1924	1925	1926
ايتاليا : 15.2	34.8	50.4	51.7
آمرىقا : 6.7	16.3	25.1	24.8
آلمانيا : 7.6	20.5	27.6	23.5
فرانسه : 10.5	18.7	24.1	22.9
انكلتره : 15.7	23.2	17.4	21.3
يونانستان : 2.8	8.3	9.4	8.4
سوريا : 6	9.2	11.6	7.6
مصر : 2.8	4.8	5.9	7.4
روسيه : 1.7	2	4.9	5.2
هوللاندا : 6.6	9.3	5.8	4.3

هر نه قادر ايتاليا مشتريلر مترك مياننده برنجى موقى اشغال ايتكمده ايسه ده حقيقتده تريسته اوزرندن آمرىقا يه سوق اولونان تقريباً 29 مليون ليرالى توتونى نظر اعتباره آليرساق آمرىقانك برنجى اولدنى آكلاشيلير .

وراد نعيم

